

TARTU MAAKONNAVALITSUS

MÄÄRUS

nr 152

Tartus, „30.“ 09. 1992. a.

Elva-Vitipalu maastikukaitseala
moodustamine

Lähtudes Peedu metsakonna, Eesti Looduse fondi, Tartu Kelaspordiklubi juures tegutseva forelliklubi, Nõo ja Rõngu Vallavalitsuste ning mitmete loodusteadiste arvamustest ning tuginedus Eesti Vabariigi 23.02.1990. a. sõnusel „Eesti Looduse Kaitee Kohn“, Elva linnast läouna poole jääva Elva jõe ja Laguja oja ümbruse maastika säilitamiseks moodustatakse Elva-Vitipalu maastikukaitseala.

Kaitseala moodustamise eesmärgiks on säilitada Elva jõgi ja Laguja oja loodlikekoogudone ning nende liigestatud reljeefiga ümbrus mis on hinnatud puuve- ja spordimaastikuna. Moodustatavasse kaitsealasse jäävad kaitsealuseid vähketärved: Vaikne järv, illi Suur- ja Väike-Umbjärv, Alu vajab täiendavat horisontalist ja zooloogilist uurimist, kuna siit on leitud haruldaste taimede ja loomade esinemispaiku. Arvestades eeltonut, Tartu Maavalitsus

määrab:

1. Moodustada Elva jõe ümbruses kaardil märgitud piirides Elva-Vitipalu maastikukaitseala, pindalaga 8,6 km² (lisa 1).
2. Kohustada ametkondi, ettevõtteid ja üksikisikuid kinni pidama käesoleva määrusega kehtestatud kaitseala kaitsereliimist (lisa 2).
3. Kohustada Tartumaa Looduskaitse Ametit pärast vajalike uuringute läbi viinist välja töötata kaitseala täpsustatud kasutusreliim.
4. Kontroll käesoleva määruse täitmise üle panna Tartumaa Looduskaitse Ametile ja Peedu metskonnale.

Mõavanem

K.Kohha

Meesekretär

H.-K.Rommel

Liss 2

Tartu Maavalitsuse
määrusele nr.152 30.09.1992

Elva-Vitipalu kaitseala põhimäärus.

Piirid.

Kaitseala hõlmab Elva jõe, Ilusa ja Laguja oja ümbruse Elva linnast lõunasse poole ca 7 km ulatuses. Kaitseala on piiritletud põhjast. Elva linna administratiivpiiriga, lõunast, idast ja läänest teedega (vt.liss 1 skeem) ja edelast Elva jõega.

Ülesanded.

Säilitada Elva jõe, Laguja ning Ilusa oja, samuti kaitseala teiste vee- ja veekogude veereziim ja nende ümbruse liigestatud reljeefiga maastik. Tageda kaitsealustele ja harva esinevate taimeliikide (käpalised, valge vesiroos, ujuv penkeel jt.), loomaliikide (saarmas, kassikakk, jäälind, foroll, ojesilm jt.) suodsa elu- ja paljunemisttingimused. Hoida teadusliku uurimistöö vajadusteks unikaalsed looduskompleksid inimtegevusest võimalikult mõjutamata. Alates kasutamine spordi- ja puhkentstarbel saab toimuma säästliku looduskasutuse põhimõttel.

Rezim.

1. Keelatud on:

- 1) pinnavorme ja veereziime muutvad tööd, nagu karjääride rajamine, ehitustegevus, maaparandus, veekogude sängide muutmine, jõgede paisutamine jne.;
- 2) legeraie, põlispuude langetamine;
- 3) uute taimede ja loomaliikide sissetoomine;
- 4) mootorsõidukitega liiklemine selleks mitte ette nähtud kohtades;
- 5) igasugune territooriumil prügistamine ja reostamine.

Olemasolev Vitipalu kruusakarjäär heakorrastada pärast ammendamist.

Põhjendatult vajalikeks töödeks annab erilas Tartumaa Looduskaitse Amet kooskõlastatult vallavalitsusega.

2. Lubatud on:

heinaniitmine ja põlluherimine; karjastamine; metsade sanitaar- ja hooldusraied; maastiku kasutamine puhkuse ja spordi otstarbet; reguleeritud jahipide ja kalastamine (tähelepanu pöörata kopra örvukuse reguleerimisele).

3. Massiüritused kooskõlastada Tartumaa Looduskaitse Ametiga ja vallavalitsustega.

Kaitserõiziimi lõplik vormistamine saab võimalikuks pärast vastavate uuringute tööde tegemist.